Examenul național de bacalaureat 2021 Proba E. d) Chimie anorganică

Testul 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte) Subjectul A. Itemii de la 1 la 10 se referă la specii chimice, ale căror formule chimice notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos: (A) H₂O (B) HCI (C) NaCl (D) NaBr (E) H₃O⁺ (F) NaOH Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect. 1. Despre elementul chimic comun din compoziția substanțelor (B) și (C), este adevărat că: a. are caracter electropozitiv; c. atomul său are sarcina nucleară +35; **b.** are caracter metalic; d. atomul său are sapte electroni de valență. 2. Specia chimică (E): **c.** are concentrația molară mai mare decât 10⁷ mol·L⁻¹, în solutii acide; a. este baza conjugată a apei; **b.** este un anion: **d.** are concentratia molară mai mare decât 10⁻⁷ mol·L⁻¹, în solutii bazice. 3. În conditii standard, substanta chimică (A): a. are moleculele asociate prin legături de hidrogen; c. formează un amestec eterogen cu substanța (B); **b.** conduce curentul electric în stare pură; d. formează un amestec eterogen cu substanta (C). 4. Este adevărat că: a. (A) dizolvă (F) cu absorbţie de căldură; c. (C) reactionează cu bromul și formează (D); d. (D) reactionează cu clorul și formează (C). b. (B) reacţionează cu (F) cu absorbţie de căldură; 5. Reactia care *nu* are loc cu transfer de electroni este: **a.** $H_2 + Cl_2 \rightarrow 2HCl$; **c.** $2KI + CI_2 \rightarrow 2KCI + I_2$; **b.** Na + $H_2O \rightarrow NaOH + 1/2H_2$; **d.** NaOH + HCl $\rightarrow$ NaCl + H₂O. La adăugarea a 2-3 picături de turnesol, se colorează în albastru, soluția apoasă a substanței: **a.** (A); **c.** (C); **b.** (B); **d.** (F). 7. Numărul substantelor care contin un element chimic cu număr de oxidare -1 este egal cu: **a.** 1; **c.** 3: **b.** 2; **d.** 4. **8.** O soluție apoasă a substanței (F), cu pH = 13, are: **c.** $[H_3O^+] = 10^{-13} \text{ mol} \cdot L^{-1};$ **a.** $[H_3O^+] = 13 \text{ mol} \cdot L^{-1}$; **b.** $[HO] = 13 \text{ mol·L}^{-1}$: **d.** $[HO^{-}] = 10^{-13} \text{ mol·L}^{-1}$. 9. În 5,85 g de substantă (C), există aceeasi:

Subjectul B.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enuntului si litera F.

c. masă de sodiu ca în 0,2 mol de substantă (D);

d. masă de sodiu ca în 1,03 g de substanță (D).

c. 1 : 1 în compusul (F);

d. 1:16 în compusul (F).

- 1. Energia electronilor este cu atât mai mare cu cât aceștia sunt mai îndepărtați de nucleul atomului.
- 2. Un ion negativ are în învelisul electronic mai multi electroni decât numărul protonilor din nucleu.
- 3. Entalpia molară de formare standard reprezintă variația de entalpie în reacția de sinteză a unui mol de substantă din elementele componente, în conditii standard.
- **4.** Anodul acumulatorului cu plumb este constituit dintr-un grătar de plumb ale cărui ochiuri sunt umplute cu dioxid de plumb.
- 5. Reacţia dintre clor şi iodura de potasiu demonstrează caracterul nemetalic mai pronunțat al clorului față de iod.

10 puncte

30 de puncte

a. masă de clor ca în 0,1 mol de substantă (B);

b. masă de clor ca în 7,3 g de substanță (B);

10. Raportul masic H : O este:a. 1 : 1 în compusul (A);

b. 16: 1 în compusul (A);

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

Subjectul C.

1. Atomii unui element chimic formează ioni izoelectronici cu atomul de argon, care au în învelișul electronic cu doi electroni mai puțin față de numărul protonilor. Știind că în nucleul unui ion sunt 20 de neutroni, determinați numărul de masă al elementului chimic.

3 puncte

2. a. Scrieti configuratia electronică a atomului elementului (E), care are 3 electroni în orbitali s.

b. Notați poziția elementului (E) (grupa, perioada) în Tabelul periodic.

4 puncte

- 3. a. Modelaţi formarea ionului de azot, utilizând simbolul elementului chimic şi puncte pentru reprezentarea electronilor.
  - **b.** Notați caracterul electrochimic al azotului.

3 puncte

- **4.** Modelaţi formarea legăturii chimice în molecula de acid clorhidric, utilizând simbolurile elementelor chimice şi puncte pentru reprezentarea electronilor. **2 puncte**
- **5.** Peste 800 g soluție (S_1) de hidroxid de sodiu, de concentrație procentuală masică 20%, se adaugă x g de apă distilată. Soluția obținută (S_2) are concentrația procentuală masică 16%. Determinați valoarea lui x. **3 puncte Subjectul D.**
- 1. În reacția dintre cloratul de sodiu și acidul clorhidric se formează clor. Ecuația reacției care are loc este: ...NaClO₃ + ...HCl → ...Cl₂ + ...NaCl + ...H₂O.
  - a. Scrieți ecuațiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reacție.
  - b. Notati formula chimică a substantei cu rol de agent reducător.

3 puncte

2. Notati coeficientii stoechiometrici ai ecuatiei reactiei de la punctul 1.

1 punct

3. a. Scrieti ecuatia reactiei dintre clor si fier.

b. Din reactia clorului cu 16,8 g de fier se obțin 24,375 g de sare. Determinați randamentul reacției.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (25 de puncte)

Subjectul E.

1. a. Amoniacul se formează în reacția dintre dioxidul de azot și hidrogen. Ecuația termochimică a reacției care are loc este:

$$NO_2(g) + 7/2H_2(g) \rightarrow 2H_2O(I) + NH_3(g), \quad \Delta_rH^0 = -650,5 \text{ kJ}.$$

Determinați entalpia molară de formare standard a amoniacului, utilizând entalpiile molare de formare standard: $\Delta_t H^0 H_2 O_0 = -285,8 \text{ kJ/mol}$, $\Delta_t H^0 NO_{2(0)} = +33 \text{ kJ/mol}$.

b. Precizați tipul reacției având în vedere schimbul de căldură cu mediul exterior.

3 puncte

- Determinați căldura, exprimată în kilojouli, implicată în procesul de formare a 170 g de amoniac, în reacția de la *punctul 1.a.*2 puncte
- **3.** Determinați masa de apă, exprimată în kilograme, care poate fi încălzită, de la 37 °C la 57 °C, utilizând căldura de 836 kJ, rezultată la arderea unui combustibil. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură.

3 puncte

4 puncte

4. Dioxidul de azot poate reacționa cu apa și formează acid azotic. Ecuația reacției care are loc, este:

$$3NO_2(g) + H_2O(I) \rightarrow 2HNO_3(ag) + NO(g), \qquad \Delta_rH^0.$$

Aplicați legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie a reacției dintre dioxidul de azot și apă, $\Delta_i H^0$, în condiții standard, în funcție de variațiile de entalpie ale ecuațiilor reacțiilor:

(1) $2NO(g) + O_2(g) \rightarrow 2NO_2(g)$

 $\Delta_r H^{0}$

(2) $2N_2(g) + 5O_2(g) + 2H_2O(I) \rightarrow 4HNO_3(aq)$

 $\Delta_{\rm r} {\rm H}^{0}_{2}$

(3) $N_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2NO(g)$

 $\Delta_{\rm r} H_{3}^{0}$.

5. Relatia de ordine dintre entalpiile molare de formare standard a propanului (C₃H₈) si a propinei (C₃H₄), este:

$$\Delta_{\mathsf{f}}\mathsf{H}^0_{\mathsf{C}_3\mathsf{H}_{8(\mathsf{g})}}<\Delta_{\mathsf{f}}\mathsf{H}^0_{\mathsf{C}_3\mathsf{H}_{4(\mathsf{g})}}$$

Utilizați această relație pentru a demonstra că reacția de hidrogenare a propinei pentru obținerea propanului, reprezentată de ecuația termochimică: $C_3H_4(g) + 2H_2(g) \rightarrow C_3H_8(g)$, Δ_rH^0 este exotermă. **3 puncte Subiectul F.**

1. Scrieți ecuația reacției de ionizare, în soluție apoasă, a acidului cianhidric.

2 puncte

- **2.** Pentru reacția de tipul: $A + B \rightarrow Produși$, ordinele parțiale de reacție sunt $n_A = 1$ si $n_B = 2$. Determinați viteza de reacție, exprimată în mol·L⁻¹·s⁻¹, știind concentrația reactantului (A) 0,05 mol·L⁻¹, concentrația reactantului (B) 0,2 mol·L⁻¹ și constanta de viteză 5·10⁻¹ L²·mol⁻²·s⁻¹.
- **3. a.** Un amestec gazos conține 2,2 g de dioxid de carbon și 0,1 mol de monoxid de carbon. Determinați presiunea exercitată de amestecul gazos într-un recipient cu volumul de 5 L, la temperatura de 227 °C.
  - **b.** Calculați numărul atomilor din 18,6 g de acid carbonic.

6 puncte

Numere atomice: H- 1; N- 7; Cl- 17; Ar-18.

Mase atomice: H- 1; N- 14; O- 16; C- 12; Na- 23; Cl- 35,5; Fe- 56; Br- 80.

 $c_{H,O} = 4,18 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.

Numărul lui Avogadro: $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$. Constanta molară a gazelor: $R = 0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.